

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		DL. 2007/1911	2 juli 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Marktwerking in quarantaineonderzoek			

_____ Geachte Voorzitter,

Tijdens het Algemeen Overleg van 28 juni 2007 heb ik de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit toegezegd enkele punten in de discussie over marktwerking in quarantaineonderzoek nader toe te lichten. Door de vertegenwoordigers van de fracties van het CDA en de VVD werd gesteld dat Europese richtlijn 2000/29/EG (Fytorichtlijn) ruimte laat voor private laboratoria bij officieel fyto-sanitair onderzoek en dat de rol van deze organisaties in het fyto-sanitair bestel behouden kan en moet worden.

De eisen voor uitbesteding van fyto-sanitaire taken zijn bepaald in artikel 2.1, onderdeel g, van de Fytorichtlijn. Dit artikel stelt een dubbele eis. Ten eerste moet de rechtspersoon, waaraan de uitvoering van een officiële taak wordt overgedragen, krachtens zijn officieel goedgekeurde statuten, uitsluitend belast zijn met specifieke taken van openbaar belang. Ten tweede mogen deze rechtspersoon en de leden daarvan geen enkel persoonlijk voordeel trekken uit het resultaat van de maatregelen die zij nemen. Aan beide eisen moet voldaan worden. De private laboratoria voldoen niet aan deze eisen omdat er sprake is van een commerciële organisatie. De Fytorichtlijn eist dat officiële fyto-sanitaire taken uitsluitend worden uitgevoerd door overheidsorganen; marktwerking is uitgesloten. De Europese Commissie heeft Nederland daar consequent en expliciet op gewezen. Ik ben tot de conclusie gekomen dat dit standpunt juridisch niet kan worden betwist.

In Nederland zijn sommige fyto-sanitaire taken overgedragen aan private laboratoria. Naast de feitelijke laboratoriumanalyse betreft het de monsternamen te velde en de afgifte van officiële verklaringen (bestuursrechtelijke besluiten). Op grond van de eisen van de Fytorichtlijn kunnen laatstgenoemde twee taken, gelet op het bij uitstek publieke karakter daarvan, niet door private laboratoria worden uitgevoerd. Voor zover bekend heeft geen enkele andere lidstaat monsternamen te velde of afgifte van officiële verklaringen overgedragen aan een commercieel laboratorium. De feitelijke laboratoriumanalyses aan quarantaineorganismen worden wel uitbesteed aan dergelijke laboratoria, bijvoorbeeld in het Verenigd Koninkrijk. Conform mijn brief van 15 mei 2007 (30800 XIV, nr. 103) blijft de uitvoering van feitelijke laboratoriumanalyses aan quarantaineorganismen, in onderlinge concurrentie, voor de private laboratoria behouden. Met het oog op de onafhankelijkheid moet bij dit officiële onderzoek aan specifieke eisen worden voldaan.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
2 juli 2007	DL. 2007/1911	2

Vanzelfsprekend kunnen de private laboratoria ook het vrijwillige (commerciële) onderzoek naar quarantaine-organismen in onderlinge concurrentie blijven uitvoeren. Dit onderzoek wordt door telers aangevraagd met het oog op hun teeltplan en ligt niet ten grondslag aan verklaringen van de overheid, of andere bestuursrechtelijke besluiten.

In het Algemeen Overleg vroegen de fracties van het CDA en de VVD duidelijkheid over de organisatie van de laboratoria van de keuringsdiensten op dit vlak en de wijze waarop dit zich verhoudt tot taakuitvoering in ondernemingen waarvan keuringsdiensten aandelen bezitten. In het kader van project Plantkeur, waarover ik uw Kamer op 18 april 2007 heb geïnformeerd (Aanhangsel Handelingen TK 2006-2007, nr. 1294), ben ik met de betrokken keuringsdiensten overeengekomen dat er een strikte scheiding wordt aangebracht tussen publieke en private taken. De keuringsdiensten voeren uitsluitend wettelijke taken en daaraan verbonden taken van openbaar belang uit en nemen hiertoe een voorziening op in hun statuten. Andere taken en bijbehorend personeel worden elders ondergebracht. Bij één van de keuringsdiensten vindt om die reden een reorganisatie plaats. Vanwege het bevorderen van de bij de keuringsdiensten aanwezige deskundigheid bij het officieel onderzoek sta ik de keuringsdiensten, onder dezelfde strikte voorwaarden die gelden ten aanzien van officieel onderzoek door private laboratoria, toe om monsters van derden in hun laboratoria te analyseren. Voor het fyto-sanitaire laboratoriumonderzoek geldt voor alle partijen de eis dat het laboratorium onder ISO 17025 accreditatie werkt en onder toezicht van de Plantenziektenkundige Dienst staat. Keuringsdiensten is het niet toegestaan om monsters te nemen voor commercieel onderzoek aan quarantaine-organismen, zoals het private laboratoria niet is toegestaan monsters te nemen voor officieel onderzoek.

In het Algemeen Overleg werd door uw Kamer gevraagd of private laboratoria hun organisatie zo kunnen aanpassen dat alsnog wordt voldaan aan de eisen van Richtlijn 2000/29/EG. Dit zou betekenen dat de laboratoria hun fyto-sanitaire werkzaamheden onderbrengen in nieuw op te richten stichtingen. Dergelijke overheidsstichtingen mogen niet met elkaar concurreren en moeten, onder gezag en toezicht van de minister, tegen een officieel vastgesteld tarief werken. Op dit moment bestaan er op fyto-sanitair terrein vier van dergelijke stichtingen, de privaatrechtelijke zelfstandige bestuursorganen Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Zaaizaad en Plantgoed (NAK), Nederlandse Algemene Kwaliteitsdienst Tuinbouw (Naktuinbouw), Bloembollenkeuringsdienst (BKD) en Kwaliteitscontrolebureau voor Groenten en Fruit (KCB). Ook tussen deze keuringsdiensten is bij de uitvoering van fyto-sanitaire taken geen concurrentie of marktwerking toegestaan. Het moge duidelijk zijn dat uitvoering van een onderdeel van het publieke fyto-sanitaire takenpakket door een groot aantal instanties onwenselijk is. Daarenboven staat het oprichten van nieuwe stichtingen naast de bestaande keuringsdiensten haaks op het kabinetsstandpunt over het terugdringen van het aantal overheidsstichtingen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg